

HOLOKAUSZT-EMLÉKNAP A SELYE JÁNOS GIMNÁZIUMBAN

„Minden élet egyformán értékes, nem szabad engedni, hogy az erőszak legyen úrrá a világon!”

Ez a nap a történelem egyik sötét pillanatára irányítja a figyelmünket. 2003 óta szeptember 9-én a Selye János Gimnázium igazgatója, Andruskó Imre kezdeményezésére iskolánk minden évben a Komáromi Zsidó Hitközséggel együtt Holokauszt-emléknapot tart. Szlovákia ugyanis szeptember 9-ét határozta meg a Holokauszt és a Rasszista Erőszak Áldozatainak Napjaként.

Idén is rendhagyó módon emlékeztünk meg a Selye János Gimnáziumban a holokausztról, illetve a komáromi zsidóságról. PhDr. Deák Irén, történelemtanár és jómagam vezetésével a zsinagógában egyperces néma csönddel emlékeztünk a Holokauszt áldozataira. Paszternák Antal, a Zsidó Hitközség elnöke és felesége köszöntötte az egybegyűlteket, majd gimnáziumunk II. A és VI. N osztályainak diákjai komáromi zsidó áldozatok neveit olvasták fel. Minden tíz név után a felolvasó meggyújtott egy gyertyát, és elhelyezett egy kövecskét az áldozatok emléktáblájánál. Majd felolvasásra került 20 Világ Igazának neve és végül a kaddis – a gyászolók imája.

Miután végigjártuk a városban még fellelhető zsidó emlékhelyeket, megtekintettük az egykori Menházban ma is megtalálható zsinagógát, könyvtárat és múzeumot. A hitközség 1930-ban építtette az Eötvös utcai házat, itt működött a kóser mézárszék, a zsidó rituális fürdő és a macesz sütője is. Többek közt arra is felhívták a diákok figyelmét, hogy a második világháború előtt közel 3000 lelkes zsidó közösség élt ebben a városban, amely mára alig 50 főre fogyatkozott. A túlnyomó többség koncentrációs táborokban halt meg, akik pedig túléltek a borzalmakat, főként Amerikába és a későbbi Izrael területére vándoroltak ki.

A következő állomás a komáromi zsidó temető volt, amely az Aranyember utca és a Pozsonyi főút közti területen található. PhDr. Deák Irén, a Selye János Gimnázium tanárnője világított rá az események történelmi hátterére, majd JUDr. Novák Tamás holokauszt-kutató mesélt a zsidóság temetkezési szokásairól, összehasonlítva azt más vallások hagyományával. Ezt követően közösen megnéztük a zsidó sírokat, neveket, sírfeliratokat, jelképeket a sírköveken.

A holokauszt tragédiájának teljessége felfoghatatlan és talán feldolgozhatatlan. A múlt itt van velünk és hat ránk, és e hatás mérsékléséhez sokat és keményen kell dolgozni. Az emlékezés és emlékeztetés mellett az egyik legfontosabb feladat fellépni a világszerte terjedő antiszemitizmus és minden embertelen tett ellen, különösen most, amikor közvetlen szomszédságunkban ismét fegyverek ropognak, amikor ismét féltünk életünket, biztonságunkat. Az emlékezés nemcsak főhajtás az áldozatok előtt, de a múltbeli tapasztalatok felelősségteljes továbbadása a következő generációnak. A történelem gyakran ismétli önmagát, mégis lehet, sőt kell is tanulni elődeink hibáiból.

Gimnáziumunk célja, hogy diákjaink szembenézenek a múlt tanulságaival. Nem büntudatot, hanem felelősségtudatot akarunk ébreszteni bennük. Miközben a diákok a Holokausztról és más népi történetekről tanulnak, rá kell ébredniük, hogy ilyen – emberek által elkövetett bűntettek – újra előfordulhatnak, ahogy ez megtörtént a zsidókkal, megtörténhet másokkal is. A jövő nemzedékét neveljük, akik a jövő letéteményesei. Lehet, hogy pedagógusi munkánk – mint ahogyan sok területen is érzékelhetjük – csak évek múlva hozza meg gyümölcsét.

PaedDr. Králik Zsuzsanna, főszerző

GIDRÓ BONIFÁC MATEMATIKA-FIZIKA NAP A SELYE JÁNOS GIMNÁZIUMBAN

A komáromi Selye János Gimnázium immár 29. alkalommal szervezte meg a Gidró Bonifácsról elnevezett matematika-fizika napot, melyre 2022. szeptember 16-án az iskola aulájában került sor.

Az eseménysorozatot 1993-ban indította útjára dr. Ipóth Barnabás, iskolánk egykori igazgatója, valamint Oláh György, egykori matematikatanár. A rendezvényt Gidró Bonifác emlékének szentelték, aki a bencés gimnázium legendás matematika-fizika szakos tanára, és 100 évvel ezelőtt, 1921-ben nevezték ki a gimnázium igazgatójának – neki köszönhetjük, hogy a két világháború közötti időszakban a gimnázium megőrizte magyar jellegét.

A rendezvényt Andruskó Imre, a Selye János Gimnázium igazgatója nyitottak meg, és ismertette Gidró Bonifác életútját. A komáromi gimnázium több szempontból is egyik legnevesebb tanára 1869. augusztus 20-án született a Csík megyei Karcfalván. A messziről jött székely magyar sorsa fél évszázadon át összefonódott Komárommal és a város bencés gimnáziumával, ahol 1900-ban kezdte pályáját. 46 évig tartó működéséből 40 év jutott a komáromi gimnáziumnak, melynek 18 éven át igazgatója volt. A boldog béke éveiben, majd az első világháború időszakában tanította kedves tantárgyait: a matematikát és a fizikát. Tehetséges diákjai a matematikai pályázatok gyakori győztesei lettek. Kiváló tankönyveivel, lelkes magyarázataival kivívta tanítványai tiszteletét. 20 év oktatás után Mórocz Emiliántól veszi át az igazgatói funkciót; az iskola egyik legnehezebb, Trianont követő időszakában

vállalta e nem könnyű tisztséget. Minden erőszak és nyomás ellenére megőrizte az intézetet színmagyarnak. 1939. szeptember 1-jén nyugalmába vonult; életműve, munkássága elismeréseként a kormány tanügyi főtanácsossá, Komárom városa díszpolgárává, a Szent Benedek-rend tihanyi apáttá nevezte ki. 1958. január 17-én Győrben hunyt el.

A rendezvényt sorozat csaknem harminc éve nagy sikernek örvend, az előadásokon minden évben közel 100 diák vesz részt. Az idei előadó Szabó Bence, IV. A osztályos diákunk volt, aki Az őrktutás és őrutazás a mindennapjainkban címmel tartott előadást.

Vajányi Orsolya, a Selye János Gimnázium tanára

BŐVÜL ÉPÍTÉSZEINK LÁTÓKÖRE

A Közös Igazgatású Szakközépiskola Építészeti részlegének építész diákjai szeptember folyamán „Építkezésszemlélési körút“-on vettek részt, amely során több Dunaszerdahelyen épülő létesítményt tekintettek meg, ezáltal hasznosították az elméletben tanultakat. Felismerték az építkezés különböző fázisait, az építőanyagok fajtáit. Megtekintették a valóságban az építkezést és az építési terület berendezéseit is. A jövő építészek a kísérő tanárok kérdéseire helyesen válaszoltak, és hasznos tapasztalatokat szereztek.

Ing. Leboda Gábor

